

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Nedostatky identifikované Auditním orgánem – upozornění pro žadatele o podporu z Operačního programu Rybářství 2021–2027

Na základě obdržených Zpráv z auditů operací za rok 2025 a auditu systému OPR2/2025/S/001 s názvem „Audit řídicího a kontrolního systému ŘO OPR 2025“ ze strany Auditního orgánu (AO) zveřejňuje Řídicí orgán OP Rybářství oblasti s výskytem nedostatků, a to za účelem předcházení chyb u projektů spolufinancovaných z Operačního programu Rybářství 2021-2027 (dále jen „OP Rybářství 2021-2027“).

AUDITY OPERACÍ

Pochybení specifická pro aktivitu 2.1.2 Investice do akvakultury

Nezpůsobilé výdaje na osivo a osetí travní směsí

AO opakovaně (stejně jako v OP Rybářství 2014-2020) identifikuje nedostatek v zahrnutí výdaje „Osivo a osetí travní směsí, sadba a výsadba stromů a keřů“ mezi způsobilé výdaje, ačkoliv v Pravidlech pro žadatele a příjemce z Operačního programu Rybářství 2021-2027, aktivity 2.1.2 Investice do akvakultury, je uveden jako nezpůsobilý výdaj.

ŘO upozorňuje žadatele, že stejně jako v programovém období 2014-2020, je i v programovém období 2021-2027 tento výdaj zařazen mezi nezpůsobilé a není možné jej zahrnout do způsobilých výdajů k proplacení.

AUDIT SYSTÉMU OPR2/2025/S/001 - OP Rybářství 2021-2027

1) Nedostatečně zajištěná kontrola posouzení klimatické odolnosti investic do infrastruktury s očekávanou životností alespoň 5 let

AO identifikoval riziko, že projekty spolufinancované z OP Rybářství 2021-2027 musí plnit povinnost dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních (dále jen „Nařízení o společných ustanoveních“), čl. 73, odst. 2, písm. j) a to nejen projekty na vodohospodářská díla, ale i jiné projekty, které mohou mít charakter infrastrukturních investic s očekávanou životností alespoň pět let.

Climate proofing je nutné vnímat jako rozšíření DNSH pro opatření spadající do definice: „projekty do infrastruktury s životností alespoň 5 let“. Dle čl. 2 odst. 42 Nařízení o společných ustanoveních se „zajištěním odolnosti vůči změně klimatu“ (CP) rozumí proces, který má

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

zabránit tomu, aby byla infrastruktura zranitelná z hlediska potenciálních dlouhodobých důsledků změny klimatu, a zároveň zajistit, aby byla dodržována zásada „energetická účinnost v první řadě“ a aby úroveň emisí skleníkových plynů, které při projektu vzniknou, byla v souladu s cílem klimatické neutrality do roku 2050.

Opatření ze strany ŘO

Princip DNSH OP Rybářství 2021–2027 plní. EK (DG MARE) potvrdila, že DNSH nebude sledovat u OP R, ale požaduje informaci, jak OP R řeší CP.

Problematika CP u projektů OP Rybářství bude samostatně řešena v rámci veřejné zakázky na zajištění odborného posouzení CP projektů v OP Rybářství 2021–2027, a to v souladu s požadavky EK. O přípravě VZ byla EK informována. Tento krok zajistí jednotný metodický postup a plný soulad s legislativními povinnostmi EU, aniž by znamenal zdvojování kontrol nebo zvýšení administrativní zátěže pro žadatele.

Podmínky, za jakých spolufinancované projekty z OP Rybářství 2021-2027 CP plní, budou zveřejněny na webových stránkách MZe ve druhé polovině roku 2026.

2) Nedostatečně ošetřená rizika hodnocení kritéria efektivity v rámci posouzení „Plánu rozvoje chovu ryb“ externím hodnotitelem

V rámci horizontální analýzy projektů, které v rámci věcného hodnocení projektů vykázaly nízkou míru efektivity, AO identifikoval nedostatky v oblasti transparentnosti při posuzování Plánu rozvoje chovu ryb externím hodnotitelem. Dle AO není dostatečně minimalizováno riziko subjektivnosti hodnocení odborníkem a také existuje riziko střetu zájmů externího hodnotitele. Auditorský tým má za to, že hodnocení efektivity projektů, respektive posouzení „Plánu rozvoje chovu ryb“ 1 odborníkem je subjektivní a nastavený proces výběru projektů částečně neodpovídá požadavkům čl. 73 - Výběr operací řídicím orgánem, Nařízení o společných ustanoveních, protože pro výběr operací by řídicí orgán měl stanovit kritéria a postupy, jež jsou nediskriminační a transparentní a zajistí, aby vybrané operace vytvářely nejlepší vztah mezi výší podpory a realizovanými činnostmi.

Opatření ze strany ŘO

ŘO upraví postupy vypracování odborného posudku v případě, kdy žadatel obdrží při věcném hodnocení kritéria efektivity 1 bod. Vypracování odborného posudku bude zadáno ke zpracování 2 odborným posuzovatelům (externím hodnotitelům), v případě rozporu bude zadán ke zpracování třetí odborný posudek. Tímto dojde k eliminaci „subjektivnosti hodnocení“ jednotlivých odborných posuzovatelů.

3) Nedostatky v popisu nezpůsobilých aktivit v oblasti inovací a procesu věcného hodnocení v kritériu inovace

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

AO konstatoval, že v Pravidlech pro žadatele a příjemce z OP Rybářství 2021-2027, aktivity 2.1.1 Inovace (dále jen „PPŽP“) chybí detailnější popis nezpůsobilých výdajů aktivit a popis přidělení 10 nebo 20 bodů v kritériu věcného hodnocení efektivnost.

a) Nezpůsobilé aktivity

Analýzou legislativy a souvisejících informací AO zjistil, že v pravidelném přehledu otázek a odpovědí k Nařízení o společných ustanoveních a specifickým nařízením k EU fondům jsou inovační projekty definované následovně:

„Inovační projekty musí vést k novým nápadům, které jsou užitečné při hledání řešení problémů obchodních procesů (např. udržitelnější rybolov), k novým produktům a službám (např. environmentální a sociální služby) nebo k podpoře změn/vylepšení s cílem lépe pomoci podnikům dosáhnout jejich cílů. Pouhé studie, výzkum a poradenství ohledně potenciálních inovací v budoucnu, jsou vyloučeny. („Mere studies, research and advice on potential innovations in the future are excluded“

Popisem a doplněním nezpůsobilých aktivit (výzkum a poradenství pro budoucí potenciální inovace) do PPŽP, dojde v souladu písm. d), odst. 1, čl. 74 Nařízení o společných ustanoveních, k předcházení nesrovnalostí, respektive k minimalizaci rizika nezpůsobilých výdajů.

Opatření ze strany ŘO

Výčet nezpůsobilých výdajů bude doplněn o výdaje na pouhé studie, výzkum a poradenství týkající se potenciálních inovací v budoucnu, a to pro jarní příjem žádostí o dotaci této aktivity.

b) Hodnocení efektivnosti

PPŽP popisuje proces hodnocení kritéria efektivnosti v rámci věcného hodnocení takto:

„Aspekt Efektivnost projektu vyjadřuje, zda je naplněna, případně v jaké míře je naplněna zásada efektivnosti (resp. účinnosti). Vyjadřuje poměr, v jakém jsou vstupy převedeny na výstupy a výsledky. Jedná se tak o vyhodnocení (poměr) vynaložených prostředků vůči stanoveným cílům intervence. V rámci tohoto kritéria je posuzováno, zda je projekt efektivní a celkové prostředky jsou efektivně vynaloženy.

Hodnotící komise přiřadí body na škále hodnocení od 0 do 20 bodů (pro hodnocení se používají pouze celá čísla):

0 bodů – pro projekty, které nejsou efektivní

10 bodů – pro projekty efektivní s výhradami

20 bodů – pro projekty efektivní bez výhrad

Je-li projekt ohodnocen 0 body, je z hodnocení vyřazen, je ukončena administrace.“

AO konstatuje, že pro aktivitu 2.1.1 Inovace ve výzvách (5., 15. 24.) a příslušných PPŽP chybí jednoznačný a transparentní popis nejen přidělení 10 nebo 20 bodů na základě uvedeném ve větě: „Vyjadřuje poměr, v jakém jsou vstupy převedeny na výstupy a výsledky“.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Opatření ze strany ŘO

Vzhledem k nutnosti projednání změn hodnotících kritérií Monitorovacím výborem OP Rybářství 2021-2027 budou PPŽP doplněny o textaci týkající se přidělení bodů za kritérium efektivnost projektu až pro jarní příjem žádostí v roce 2027.

4) Ověření plnění monitorovacích indikátorů příjemce vlivem na výkonnost programu

Na základě analýzy sestav (předávání údajů dle čl. 42 Nařízení o společných ustanoveních – zdrojové údaje indikátorů) byly AO identifikovány operace, které vykazují menší než 50% plnění monitorovacích indikátorů, což samo o sobě není v rozporu s nastavením programu a podpory rybářských subjektů, ale v celkovém součtu může „neplnění monitorovacích indikátorů jednotlivých operací“ negativně ovlivnit cíle a výkonnost programu. AO doporučil ŘO na úrovni řízení programu provést aktualizaci řídicího a kontrolního systému, analýzu (ne)plnění monitorovacích indikátorů, případně („od stolu“ z dostupných údajů IS MS21+) administrativní vyhodnocení důvodů nenaplnění monitorovacích indikátorů v rámci rizikových operací.

Opatření ze strany ŘO

Proběhne aktualizace Analýzy rizik pro výběr projektů pro kontrolu ex-post na místě u příjemce bude doplněno nenaplnění monitorovacího (výsledkového) indikátoru příjemcem o více jak 50 % jako další rozhodné kritérium pro výběr vzorku na kontrolu na místě ex post.